

‘We proberen de kikkers wakker te kussen, zodat het allemaal mooie prinsen en prinsessen worden’

Kinderen duidelijk maken wat een teamsport voor hen kan doen, dat is één van de intenties van HC Zevenbergen. Ook wil de club een familieclub zijn, waarin alle doelgroepen worden bediend. ‘Ouders, zontjes, dochters, vriendjes van, opa’s en oma’s: iedereen moet zich hier kunnen vermaken’, meent voorzitter Guus Govaart.

Auteur: Sylvia de Witt

10 min. leestijd

‘Voor een betrekkelijk kleine club hebben wij nog behoorlijk wat senioren-teams. Bij een heleboel verenigingen is dat aantal bijna gereduceerd tot nul’

Hockeyclub Zevenbergen is opgericht op 7 december 1978 door het viertal Max Gehéniou, Betty Gehéniou, Hanny Petit en Ernst Ridder. Annemarie Coenen, al meer dan dertig jaar wedstrijdsecretaris en ook trainer van de Benjamins, weet nog hoe het begon. ‘Aan de andere kant van het dorp, bij de atletiekvereniging, lag een grasbaan. Daar werd begonnen met een aantal teams. Elke zaterdagmorgen moesten de lijnen uitgezet worden met een wit karretje. Dat was echt pionieren, maar alle neuzen stonden dezelfde kant op. Op een gegeven moment werden er sportvelden verplaatst binnen de gemeente. De voetbalclubs zaten in die tijd nog bij het station; die werden naar deze locatie verplaatst. Wij kregen hier twee grasvelden en een oude bouwkeet; dat waren twee oude directieketen die aan elkaar vast zaten. Dat was ons clubhuis, supergezellig! Later hadden we een wat grotere directiekeet en daarna is het huidige clubhuis hier neergezet door Oakwood, destijds sponsor van HC Zevenbergen.’

De club had dus twee natuurgrasvelden, maar wilde uiteindelijk graag een kunstgrasveld.

Hiervoor moest er flink gelobbyd worden. Door een ‘foutje’ kwam dit er ook.

Annemarie Coenen: ‘Voor het onderhoud van deze natuurgrasvelden was er 120 kuub zand gestrooid in plaats van 20 kuub. Om dit zand er weer af te halen, werd er met grote tractoren over een drasig veld gereden. Door de enorme spoorvorming werd het veld direct afgekeurd. Uiteindelijk ging de gemeente overstag, want de aanleg van een nieuw natuurgrasveld kost ook behoorlijk wat. We hadden toen nog de insteek dat de voetbalclubs er ook op konden trainen, maar dat is nooit gebeurd.’

Keuring aangevraagd

Vele jaren later heeft HC Zevenbergen heeft twee kunstgrasvelden: een waterveld en een zandveld. Het waterveld ligt er nu voor het tweede seizoen; het zandveld ligt er inmiddels elf jaar en is aan vervanging toe. De gemeente Moerdijk, waartoe Zevenbergen behoort, heeft toegezegd dat dit ook een waterveld wordt. Maar wanneer dat gebeurt, is nog de vraag.

‘De gemeente zei destijds dat het veld na de onderhoudstermijn van tien jaar vervangen zou worden’, legt voorzitter Guus Govaart uit. ‘We zijn nu in discussie over de vraag wanneer dat zou moeten gebeuren. De gemeente wil dat de vezels eerst versleten zijn. Maar door de harde, slechte ondergrond en de slecht bespeelbare mat veroorzaakt het veld zoveel blessures bij de spelers, dat er nauwelijks nog op gespeeld wordt. Op die manier slijten de vezels natuurlijk niet, terwijl een goed bespeelbaar tweede veld node gemist wordt door de hockeyclub.’

Wim van Broekhoven, als bestuurslid verantwoordelijk voor het terrein- en materiaalbeheer van de club, kan dit alleen maar beamen. ‘Toen het waterveld was aangelegd, wilden alle teams alleen nog maar op dit veld spelen. Ook kwamen hockeyclubs uit de omgeving vragen of ze bij ons trainingstijd konden huren. Hun eerste teams spelen in een klasse die normaal gesproken op een waterveld speelt; dat vereist een andere techniek. Als je daar niet op kunt trainen, krijg je een achterstand. Omdat iedereen hier op het waterveld wil trainen, gaat het nu om en om. De teams die twee keer per week trainen, doen dat één keer op het waterveld en één keer op het zandveld.’

Stuiterballen

Veel clubs kiezen tegenwoordig voor een waterveld. Voor clubs waarbij Dames 1 of Heren 1 in de hoofdklasse speelt, is het zelfs verplicht. Het voordeel van zo'n veld is dat de ballen veel sneller gaan. Doordat er sneller gehandeld moet worden, kan er op hoger niveau gehockeyd worden. Verder kunnen bepaalde technieken op zand niet gebruikt worden, zoals lifttechnieken. Op zand stuitert de bal niet. Op een waterveld tik je de bal even op zijn kop en dan stuitert hij al.

De 20-jarige Jorn de Koning zit al vanaf zijn zevende bij de club. Sinds dit seizoen is hij coach bij Dames 1. Naast Dames 1 traint en coacht hij ook meisjes A1. Eerder coachte hij meisjes B1 en daarvoor jongens B2, jongens C1 en jongens D1. Tijdens de trainingen coacht hij heel gericht op het aangeven met stuiterballen, hoge aannames. ‘Ook trainen we lage aannames, hoewel die minder vaak voorkomen op een waterveld. Als ze dan weer een wedstrijd op zand moeten spelen, moeten ze weer wennen; dat zie je meteen. Op zand moet je meer naar de bal toe komen; op water rolt de bal gewoon vol door, dan kun je bijna blijven staan.’ Ook de aanname verschilt. Op een waterveld moet je letten op hoge aannames, anders stuit de bal over de stick heen; op een zand heb je aan een lage aanname al voldoende.

Annemarie Coenen

Guus Govaart

Wim van Broekhoven

Steeds meer waterveldgericht

Met de verschillende technieken op de velden kunnen teams ook hun voordeel doen. Zo speelde voorzitter Guus Govaart met de Veteranen A tot voor kort in de Hoofdklasse tegen de topteams uit de regio, waarin ook oud-internationals zaten. 'Wij hadden hier toen nog alleen het zandveld. We wisten het de landskampioen van het jaar daarvoor nog vrij moeilijk te maken, omdat dat team nooit meer op zand speelde. Zij gokten erop dat de bal zou stuiteren, wat echter niet het geval is op zand.' Jorn de Koning vindt dat je uiteindelijk veel meer voordeel kunt halen uit een waterveld. 'In de toekomst wordt het hockey steeds meer waterveldgericht. Op een zandveld loop je gemakkelijk een achterstand op. Vroeger speelde ik voornamelijk op een zandveld. Als ik dan een keer een wedstrijd op een waterveld moest spelen, had ik geen idee hoe dat moest. Dan ga je gewoon af tegen de tegenstander. Nu wij dit waterveld hebben, dragen wij meer bij aan het spel. Tegenstanders die alleen trainen op een zandveld, gaan hier bijna kansloos af in mijn ogen.'

Put van 100 meter diep

Het waterveld, dat in 2017 is opgeleverd, was eerder een gewoon zandveld. De gemeente Moerdijk wilde alleen de kosten dragen voor een nieuw zandveld; de meerprijs voor een waterveld, 70.000 euro, heeft de vereniging zelf gedragen. In totaal kostte het veld 230.000 euro, inclusief de waterinstallatie. Voor elke wedstrijd wordt er gesproeid. Of er verder nog gesproeid moet worden, hangt af van de weersomstandigheden.

'Soms sproeien we ook in de rust', vertelt Annemarie Coenen. 'En ook 's zomers moet er veel gesproeid worden, want dan droogt het veld snel op. 's Winters is dat veel minder. Het ligt er ook aan wie erop speelt. Als de jongste jeugd traint, hoeft het niet heel nat te zijn. Die hebben al moeite genoeg met de stick en de bal.'

Een waterveld kan worden gesproeid met leidingwater, maar dat is bijna onbetaalbaar, want er gaan nogal wat liters doorheen. Sloopwater kan ook, maar dat wordt al voor de voetbalvelden gebruikt. Guus Govaart: 'Dan ga je op zoek naar iets anders. Het werd een bron. Hier hebben we een put geslagen van 100 meter diep en wordt er grondwater opgepompt.'

Streethockey-elementen in een training

Bij de club zijn de meisjes veruit in de meerderheid: een derde van de leden zijn jongens, twee derde meisjes. Hierin staat HC Zevenbergen niet

**'Als jongens te lang
stilstaan tijdens een training
gaan ze klieren, omdat ze
zich vervelen'**

alleen. Het is bij elke hockeyclub het geval, iets waar de KNHB zich al jaren het hoofd over breekt. Toen de kinderen van Annemarie Coenen hier gingen hockeyen, was het aantal jongens en meisjes nog gelijk, maar het aantal jongens werd steeds kleiner. 'Jongens zijn volgens de hockeybond snel verveeld. We kregen workshops over hoe je ze kunt binden. Zo is de bond bezig om streethockey-elementen in de training in te brengen. Dan werk je met autobanden of kliko's, of je neemt de kinderen mee naar een parkeerplaats. Alles wat je hebt aan materiaal, zou je moeten gebruiken. Als jongens te

lang stilstaan tijdens een training (en die ervaring heb ik, want ik train zelf ook jongetjes), gaan ze klieren, omdat ze zich vervelen.'

Veel meer prikkels

Ook de coach merkt tijdens zijn trainingen dat jongens wat vaker klieren dan meisjes. 'Meisjes kun je nog wel een opdracht geven, die ze dan gewoon uitvoeren. Jongens moet je wat meer achter de broek zitten. Daarom vind ik het ook makkelijker om meisjes te trainen dan jongens.' Even kijkt hij bedenkelijk. 'Hoewel, af en toe heb je van die dagen dat de meisjes alleen maar aan het praten zijn. Maar dat krijg je er wel uit.'

Annemarie Coenen vindt dat praten niet het ergste, maar wel dat je sommige meisjesteams niet in beweging krijgt. 'Dan zeg ik: We gaan lopen. Dan moet je je ene voet voor de andere zetten. En dan steeds sneller, dan ga je rennen.'

De voorzitter hockeyt al zo'n dertig jaar en ziet een duidelijke verandering in mentaliteit. 'Vroeger was je meer gefocust; je deed aan hockey en daar ging je vol voor. In de zomer klom je met je vriendjes het hek over en ging je nog even een bal op het

'Nu wij dit waterveld hebben, dragen wij meer bij aan het spel'

doel slaan. Nu zijn er veel meer prikkels, waardoor mensen veel meer dingen naast elkaar doen. Daarom hebben we vorig jaar als bestuur gezegd dat we alle doelgroepen moeten gaan bedienen, zodat iedereen hier bezig gehouden wordt. Dan doel ik op de papa's, mama's, zoontjes, dochters,

vriendjes van, opa's en oma's, zodat iedereen zich hier kan vermaken.'

Rijden, bar, fruit

Alle doelgroepen bezighouden, dat is een mooi streven, maar alle activiteiten vallen of staan natuurlijk met vrijwilligers. Wat zou HC Zevenbergen bijvoorbeeld moeten zonder Annemarie Coenen? Terecht werd zij in 2014 uitgeroepen tot Vrijwilliger van het Jaar. Al bijna 35 jaar is zij wedstrijdsecretaris voor zowel de junioren als de senioren. Op zaterdag is zij bijna altijd te vinden achter de wedstrijdtafel of langs het veld, en op vrijdagmiddag traint zij de Benjamins. Veel clubleden hebben bij haar leren hockeyen. Als er één persoon is die alles weet van het reilen en zeilen bij de club en de vrijwilligers, dan is zij het wel.

'Op zaterdag draaien de ouders bardiensten. De bardiensten kunnen niet worden afgekocht. Op zondag draaien de teams zelf bardiensten, maar op zaterdag moeten de ouders dat doen. De ouders moeten ook om de beurt rijden en voor fruit zorgen. Het is ook prima als iemand een keer extra wil rijden en zijn bardienst door iemand anders laat overnemen. De coach maakt aan het begin van het seizoen een schema: rijden, bar, fruit. Iedere ouder weet dan wat hij wanneer moet doen.'

Onderhoud en verbouwing

Allemaal prachtige zaken, maar ... zonder velden geen hockey. Het onderhoud van de velden heeft de gemeente Moerdijk uitbesteed aan Bras Fijnaart en het onderhoud rondom de velden aan mensen van Werkplein Hart van West-Brabant. Zij legen de klike's, ruimen de rotzooi op. 'Alles binnen het hek is voor de gemeente; alles buiten het hek is voor ons', vat Wim van Broekhoven het onderhoud samen. En vrijwilligers helpen mee als bijvoorbeeld de netten van de doelen moeten worden vervangen. Afgelopen winter heeft het clubhuis een opknapbeurt gehad. Alle muren zijn geschilderd; de bar is verbouwd. Voorheen omschreef iedereen het clubhuis volgens Guus Govaart als een beetje kil, wat grijs, met van die traanplaten op de bar. 'Het was er niet warm. Ook de verlichting was niet fantastisch. We misten sfeer. We wilden eigenlijk het hele clubhuis verbouwen, maar voor het zover is (want de gemeente moet ook bijdragen) hebben we dit alvast gedaan. We wilden dat het er snel weer super uitzag, in afwachting van de grote verbouwing. Dan worden er echt grote dingen functioneel verbeterd. Niet alleen de look-and-feel, maar ook de duurzaamheid en de functionaliteit. Eerder al hebben we het hele dak volgelegd met zonnecellen en we zijn met de gemeente in gesprek

De speelplek, gesponsord door Shell Moerdijk

over ledverlichting voor de hockeyvelden. In het clubhuis komt een tochtsluis, zodat er in de koude periode niet zoveel warmte verloren gaat en er een logischere doorloop ontstaat van entree, wc's, kleedkamers en barruimte. De entree wordt ook herkenbaarder gemaakt en makkelijker toegankelijk. Verder zullen er grotere ramen en openslaande deuren komen, voor meer zicht op het veld.'

Sponsors

De 70.000 euro extra voor het waterveld was niet

afkomstig van sponsors, maar van contributies, winst van de omzet, zuinigheid en sparen. Allemaal inkomstenbronnen die de afgelopen jaren onder druk stonden.

Guus Govaart: 'Ik heb zelf ook gesponsord, maar dan moest ik aan mijn compagnon uitleggen wat voor baat wij daarbij hadden. Nou, helemaal niks. Ik ga er geen ziekenhuis meer om bouwen; het is gewoon goodwill.'

'We kwamen een keer op een zaterdagavond om twaalf uur 's nachts terug en het hele veld stond blank'

'Een gunfactor', vult Annemarie Coenen aan. 'Dat is het in feite. Je gaat er niet meer omzet door draaien. Het zijn vaak lokale ondernemers, ouders van leden of leden van de club zelf.' Ze denkt dat de omzet van de bar dit jaar wel gaat verbeteren. Die was heel lang wat minder. Debet hieraan was onder meer het feit dat op 1 januari 2014 de leeftijdsgrens voor alcohol van zestien naar achttien jaar ging. Stiekem geldt dit voor iedere sportclub, stelt de voorzitter, want zo iets hakt er gewoon in. 'Je hebt ook maar bepaalde tijden op zaterdag

Clubhuis HC Zevenbergen

BRAS FIJNAART DOET ONDERHOUD: 'GEGARANDEERD DE KWALITEITSSTANDAARD'

Bras Fijnaart onderhoudt de sportaccommodatie van HC Zevenbergen op basis van hun ontzorgconcept 'Rentmeesterschap op sportaccommodaties'. Directeur-eigenaar Goof Rijndorp van Bras Fijnaart: 'Onze zorg strekt zich uit tot het compleet overnemen van beheer en onderhoud van het hele complex. Ik zeg weleens van hekwerk tot hekwerk.' Zo'n acht jaar geleden startte Bras Fijnaart met het onderhoud van de velden van Hockeyclub Zevenbergen,' vertelt directeur-eigenaar Goof Rijndorp van Bras Fijnaart. 'Daarbij zorgen we ervoor dat de kwaliteit van de velden minimaal op het afgesproken niveau blijft. We voeren wekelijks onderhoud en groot onderhoud uit. Eventueel hoort renovatie en vervanging van velden, gebouwen, verharding, groen, hekwerken en overige inrichtingsmaterialen hierbij. Je kunt zeggen dat we alles meepakken in onze scoop: van de riolering in de grond tot de verlichting boven de velden.' Het onderhoud is onderdeel van het concept Rentmeesterschap op sportaccommodaties voor de gemeente Moerdijk, vertelt Rijndorp. 'In eerste instantie was Hockeyclub Zevenbergen onze opdrachtgever, later nam de gemeente Moerdijk die rol over. Het gaat enerzijds om onderhoud aan een zandveld. Daarnaast onderhouden we het nieuwe waterveld van de club en de rest van het complex.' Zevenbergen valt onder de gemeente Moerdijk, waarvan ook het dorp Fijnaart deel uitmaakt. Rijndorp: 'De samenwerking is vanaf het begin goed geweest, de lijntjes zijn kort. Door het Rentmeesterschap hebben we via de bestuurder van de club een direct contact met de hockeyclub. Dat werkt prettig. Met het Rentmeesterschap ontzorgen we de gemeente in alles, ook in de communicatie.'

Goof Rijndorp

waarop je alcohol mag schenken. Daarbij mag je niet concurreren met de horeca, en in de crisis hebben gemeenten de subsidiekransen verder dichtgedraaid. Aan de ene kant pakken ze de marge op de baromzet door regelgeving, aan de andere kant is er minder subsidie.'

Meer een familieclub

Guus Govaart: 'Ik geloof wel dat we als club nu de juiste insteek hebben, door te zeggen dat we meer een familieclub moeten zijn en mogelijkheden moeten bieden voor alle leden. Dit is de enige manier om wat reuring op de club te houden. Zo hebben we nu ook een speelplek aangelegd. We zagen vaak dat broertjes of zusjes van hockeyers, die zelf nog niet hockeyden of op een ander tijdstip, zich verveelden. Daarom hebben we een oplossing gezocht, zodat iedereen zich altijd kan vermaken.'

Met een werkgroep werd gezocht naar mogelijkheden om een speelplek te realiseren. De groenstrook van de gemeente bood ruimte. De hockeyclub kreeg van de gemeente wat extra ruimte om een speelplek aan te leggen en het terras uit te breiden. In 2017 liet Shell Moerdijk weten de speeltuin te willen sponsoren; eind oktober werd door Speelmaatje de Bosbengel hout voor de zandbak geleverd en een touwlabrynt geplaatst.

Mentaliteit

Het is fantastisch dat deze speelplek er is gekomen, maar er blijft altijd wat te wensen over. Zo zou Annemarie Coenen graag zien dat er meer jongens bij de club komen. 'Hockey wordt zo langzamerhand een beetje een meidensport.'

De trainer ziet graag dat de mentaliteit verandert. 'Iedereen gaat nu gewoon naar feestjes. Vijf jaar geleden plande je je andere activiteiten om de training en de wedstrijden heen. Tegenwoordig wordt er van alles gepland naast de hockeyactiviteiten en krijg ik vaak op het laatste moment te horen wanneer spelers afzeggen. De inzet is laag. Dat vind ik jammer, zeker omdat ik gedreven ben in alles wat met hockey te maken heeft.'

Soms ligt het niet aan de kinderen, maar aan de ouders. Annemarie Coenen traint de Benjamins op vrijdagmiddag. Als het dan regent, komt de helft niet opdagen. 'Maar die regen maakt kinderen helemaal niets uit.'

Wim van Broekhoven heeft daar ook een mooi voorbeeld van. 'We hadden een uitwisseling met een Engelse club voor 12- tot en met 18-jarigen.

Trainer Jorn de Koning

Het ene jaar komt de Engelse club een heel weekend hier; het andere jaar gaan wij naar Engeland. En daar regent het altijd. Voorheen sliepen we daar in tenten. We kwamen een keer op een zaterdagavond om twaalf uur 's nachts terug en het hele veld stond blank. De luchtbedden dreven de tent uit. Toen heb ik iedereen moeten evacueren en onderbrengen in barakken. De ouders zeiden toen: We gaan nu toch wel naar huis, hè, want dit is geen doen. Maar die kinderen heb ik niet horen klagen.'

Hockey-BSO

Govaart wil dat deze verslechtering van de mentaliteit van de leden goed wordt opgevangen. 'We bekijken nu of we de hockeyopleiding kunnen professionaliseren en proberen kinderen duidelijk te maken wat een teamsport voor je kan doen. Iedereen individualiseert, maar dadelijk zit je in het bedrijfsleven met een tekort aan mensen die kunnen samenwerken. Dus waarom help je ze niet om daar meer mee te doen? Eén van onze hoofdsp-

soren heeft een trainings- en coachingsbureau; dat willen we hier actief bij betrekken. Wij vinden het ook belangrijk dat eigen kweek zich hier kan ontwikkelen.' De club heeft nog een ander mooi initiatief in het leven geroepen. Wanneer scholen studiedagen hebben, zitten veel ouders met de handen in het haar en de gemiddelde kinderopvang speelt hier niet op in. En HC Zevenbergen heeft eigenlijk alles wat kinderen leuk vinden, meent Govaart. 'Op 13 april hebben we hier een hockey-BSO georganiseerd. De kinderen konden hier de hele dag hockeyen en er was een springkussen met alles erop en eraan. Er was ook veel animo van buiten de hockeyclub. Mensen vroegen naderhand: kan er ook een vakantie-BSO komen?'

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-7521

Jorn de Koning tijdens een training